

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากประชาชนของแทบทุกประเทศในโลกมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทรัพยากรภายในประเทศจึงไม่คุ้มเพียงพอเหมือนแต่ก่อน ทำให้การดำเนินชีวิตในสังคมมีความสับสนมากขึ้น หน้าที่ของรัฐบาลผู้บริหารประเทศจึงมีความจำเป็นที่จะช่วยให้พลเมืองของตนได้รับการศึกษาที่สูง และกว้างขวางขึ้น เพื่อจะให้ประชาชนพลเมืองได้มีความรู้และแนวทางในการประกอบอาชีพให้ทันกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของโลก

การประถมศึกษาจะเป็นรากฐานอันสำคัญในการพัฒนาชนส่วนใหญ่ของประเทศให้รู้หนังสือ อ่านออก เขียนได้ เป็นพลเมืองดี เข้าใจความเคลื่อนไหวของประเทศของตนและของโลก¹ ประเทศที่เจริญแล้วจึงได้พยายามจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาให้แพร่หลายอย่างทั่วถึง และพร้อมกันนั้นก็ทำการขยายช่วงระยะเวลาของการเรียนในระดับประถมศึกษาให้สูงขึ้น เพื่อให้ได้พลเมืองที่มีคุณภาพ เช่น ในสหรัฐอเมริกา, ญี่ปุ่น ได้จัดการประถมศึกษา โดยให้เด็กได้เรียนในระดับประถมศึกษาถึง 6 ปี ประเทศไทยได้มองเห็นความสำคัญของการประถมศึกษาเช่นเดียวกัน จึงได้ทำการปรับปรุงการประถมศึกษาซึ่งเดิมมีเพียง 4 ปี (ประถมปีที่ 1-ประถมปีที่ 4) ให้ขยายค่อออกไปอีก 3 ปี คือ ประถมปีที่ 5 ประถมปีที่ 6 และประถมปีที่ 7 ตามแผนการศึกษาของชาติที่ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ.2503 และกระทรวงศึกษาธิการก็กำลังรีบเร่งปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น

¹ สุนทร สุนันท์ชัย, "ความสำเร็จของผู้ปุ่นในการจัดการศึกษา" ประชาศึกษา, 8 (มีนาคม, 2510), 435-436.

การจัดการประถมศึกษาในปัจจุบันนี้ เนื่องจากประชากรขยายขึ้นอย่างมากมาย
ตลอดจนวิทยาการทั้งหลาย ดังนั้นเด็กจึงต้องเรียนมากขึ้นและครูก็ต้องสอนมากขึ้น การสอน
ตามแบบเดิมนั้นแทบจะไม่ได้ผลอะไรเลย เพราะห่างไกลจากเป้าหมายของการศึกษามาก
ทำให้ชีวิตหรือความเป็นอยู่ของพลเมืองล้าหลังกว่าประเทศอื่น

ดร. เอกวิทย์ ๗ กลาง¹ ได้ให้ทัศนะไว้ว่า "การศึกษาระดับประถมศึกษา
นั้น เป็นภาระตามกฎหมายที่เราต้องทำโดยกว้างขวางที่สุด เพื่อประโยชน์ของสมาชิกทุก
คนในสังคม ในด้านบริหารเกี่ยวกับการประถมศึกษาจำเป็นต้องอาศัยหลักวิชาและข้อมูลความ
จริงต่าง ๆ ในการตัดสินใจแก้ปัญหา วางแผน และปรับปรุงคุณภาพเป็นอันมาก ถ้าเรายังบริ
หารโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ด้วยอาศัยเพียงสามัญสำนึกและมีจินตนาการว่า โรงเรียนประ
ถมศึกษาไม่ว่าจะมีอะไรมากไปกว่า ศาลาวัด ครูหน้าจึก ๆ กระดานดำ ขอสลัด และเค็ก ๆ
จากห้องนาอยู่ตราบใด ครานั้นก็สุดวิสัยที่เราจะบรรลุถึงเป้าหมาย เกี่ยวกับหลักสูตรและ
กระบวนการเรียนการสอนนั้น ถึงแม้ขณะนี้จะได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้นเป็นลำดับมา แต่
ก็ยังไม่ถึงขั้นที่จะให้เกิดความหมายที่แท้จริงต่อบุคคลและส่วนรวมในแง่ของการศึกษาสิ่งที่
เราทำได้เป็นปกติแล้ว คือการสอนให้คนรู้หนังสือ แต่การปลูกฝังนิสัยทัศนคติและการเรียน
รู้ที่จะมีคุณค่าแก่ผู้เรียนตลอดชีวิตนั้น ยิ่งห่างไกลจากที่ควรจะเป็นอยู่เป็นอันมาก" การ
จัดการศึกษาจึงต้องจัดให้ทันสมัยขึ้น ดังที่วงการการศึกษาของไทยพยายามส่งเสริมให้ครูรู้จัก
วิธีการสอนแผนใหม่ และช่วยให้ครูรู้จักใช้อุปกรณ์การสอน

กรมสามัญศึกษา ผู้ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการศึกษาในระดับประถมศึกษา จึงได้เรียก
ครูที่ทำการสอนประถมศึกษาเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิธีสอนใหม่ ๆ พร้อมทั้งสนับสนุนและ
ส่งเสริมให้ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนอยู่เป็นประจำเสมอมา ผู้วิจัยเป็นศึกษานิเทศก์
ภาคศึกษา 11 มีหน้าที่ให้การอบรมครูในจังหวัดต่าง ๆ ในภาคศึกษา 11 คือ นครราชสีมา

¹ เอกวิทย์ ๗ กลาง, "ทัศนะบางประการเกี่ยวกับกลยุทธ์นโยบายการศึกษา"
รายงานการประชุมทางวิชาการครั้งที่ 1 (กรมสามัญศึกษา, 2510), หน้า 26.

ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ รวม 5 จังหวัด อยู่เป็นประจำทุกปี เป็นเวลา 5 ปี มาแล้ว ปรากฏว่าปัญหาเรื่องอุปกรณ์การสอนเป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญยิ่งของการจัดการประถมศึกษา เพราะมักจะพบกับปัญหาการเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ ดังนี้ คือ

1. ครูไม่เข้าใจความสำคัญและประโยชน์ของอุปกรณ์การสอน
2. ครูไม่รู้จักวิธีใช้ว่าจะใช้ใ้ใดอย่างไร
3. เมื่อใช้แล้วไม่รู้วิธีการจะเก็บรักษาไปอย่างไร
4. ครูไม่ทราบแหล่งและวิธีจัดหาอุปกรณ์การสอน
5. งบประมาณของโรงเรียนจำกัดไม่พอที่จะจัดหา จัดซื้ออุปกรณ์ได้

ทั้ง 5 ข้อข้างบนนี้เป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้การพัฒนาการศึกษาเป็นไปได้ช้าไม่ได้ผลตามสมควร เพื่อขจัดข้อบกพร่องดังกล่าวทั้ง 5 ข้อข้างต้น ภาคศึกษา 11 จึงได้พยายามจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาขึ้น โดยให้ชื่อว่า "ศูนย์วิชาการประจำภาคศึกษา 11 (นครราชสีมา)"¹ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมคำராและคู่มือเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู อาจารย์ และผู้บริหารการศึกษา
2. เพื่อให้เป็นแหล่งค้นคว้าของครู อาจารย์ และผู้บริหารการศึกษา ตลอดจนนักเรียนนักศึกษาในภาคศึกษา 11
3. เพื่อเป็นแหล่งผลิตเอกสารและวารสารทางการศึกษาของภาคศึกษา 11 ในอันที่จะแจกจ่ายและเผยแพร่ไปยังครู อาจารย์ และสถานศึกษาในภาคศึกษา 11 ต่อไป
4. เพื่อเป็นแหล่งผลิตอุปกรณ์ทางการศึกษา เช่น วิดีโอ สตรีป สไลด์ ภาพต่าง ๆ แขนงูบี อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ตลอดจนภาพยนตร์ และอื่น ๆ ตามกำลังงบประมาณ และความจำเป็นในโอกาสต่อไป ทั้งนี้รวมทั้งการบริการไปยังสถานศึกษาต่าง ๆ ภายในภาคศึกษา 11 ด้วย

¹ เอกสาร โครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการประจำภาคศึกษา 11 (นครราชสีมา)

5. เพื่อเป็นแหล่งตรวจสอบแบบเรียน คู่มือครู เช่น หลักสูตรและประมวลการสอน และโครงการสอน ในอันที่จะหาทางปรับปรุงให้ดีขึ้น
6. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการพิจารณาแบบเรียนที่จะใช้ในภาคศึกษา 11
7. เพื่อเป็นแหล่งประชุมครูทางคานวิชาการ เช่น อบรมครูประจำการ, การสัมมนา เป็นต้น
8. เพื่อเป็นศูนย์กลางงานคานวิชาการทั้งหมดของภาคศึกษา 11 ในขอบเขตของงานที่เป็นกิจกรรมทางการศึกษา เป็นารส่งเสริมโครงการพัฒนาการศึกษาในส่วนภูมิภาคให้สัมฤทธิ์ผล เพราะในโครงการพัฒนาการศึกษาในส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2501 ของกระทรวงศึกษาธิการก็ได้ระบุไว้ในข้อ ง. และ ฉ. อย่างแจ่มแจ้งว่า จะพึงเล็งในเรื่องวิธีสอน การใช้อุปกรณ์การศึกษา (ข้อ ง.) และจะสร้างแหล่งศูนย์วิชาการขึ้นในส่วนภูมิภาคเป็นแห่ง ๆ ไป (ข้อ ฉ.)

ในการจัดศูนย์โสตทัศนศึกษาหรือศูนย์วิชาการ เพื่อให้บริการการใ้ การยืมอุปกรณ์ก็เกิดปัญหาขึ้นอีก คือว่า ฝ่ายบริหารการศึกษาและฝ่ายศูนย์โสตทัศนศึกษาไม่รู้อย่างถ่องแท้ถึงความจำเป็นและความต้องการอุปกรณ์การสอนของโรงเรียนต่าง ๆ จึงไม่รู้ว่า จะจัดหาอะไรเตรียมไว้ ความลำบากก่อนหลังตามความต้องการของโรงเรียน เพราะบางอย่างจัดหาไว้อาจไม่มีโรงเรียนใดต้องการที่จะยืมเลยก็อาจเป็นได้ กวญเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยมีความคิดที่จะศึกษาปัญหาเรื่อง "ความลึกลับเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนูปกรณ์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในภาคศึกษา 11"

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการทำการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูกรมสามัญศึกษาในภาคศึกษา 11 เกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในการสอนว่ามีมากน้อยเพียงใด
2. เพื่อสำรวจสภาพและจำนวนของสื่อทัศนูปกรณ์ที่มีอยู่ในโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ภาคศึกษา 11
3. เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคของการใช้สื่อทัศนูปกรณ์
4. เพื่อสำรวจความต้องการของครูเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในการสอน

วัตถุประสงค์เฉพาะ

เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา ภาคศึกษา 11 ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ก. ประโยชน์และคุณค่าของสื่อทัศนูปกรณ์ชนิดต่าง ๆ
- ข. จำนวนและสภาพของสื่อทัศนูปกรณ์
- ค. การใช้และปัญหาเกี่ยวกับการผลิตสื่อทัศนูปกรณ์
- ง. ความต้องการด้านความรู้ การปรับปรุงเกี่ยวกับงานสื่อทัศนศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ต้องการทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในการสอนของครูในภาคศึกษา 11 เฉพาะกรมสามัญศึกษา จำนวน 23 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนระดับอนุบาล, ประถมศึกษาตอนต้น และประถมศึกษาตอนปลาย ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

จังหวัดนครราชสีมา

1. โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา
2. โรงเรียนสุจางารี

3. โรงเรียนวัดสระแก้ว
4. โรงเรียนเมืองนครราชสีมา
5. โรงเรียนปากช่องชัย
6. โรงเรียนคานชุนทด
7. โรงเรียนโนนสูง
8. โรงเรียนวัดประชานิมิตร
9. โรงเรียนประจักษ์ภิมา
10. โรงเรียนชุมพวง

จังหวัดชัยภูมิ

1. โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ
2. โรงเรียนสุนทรวิจิตร
3. โรงเรียนจักรีส
4. โรงเรียนเมืองชัยภูมิ

จังหวัดบุรีรัมย์

1. โรงเรียนอนุบาลบุรีรัมย์
2. โรงเรียนเขตการทางสงเคราะห์ 5 (ไตรคามสิทธิศิลป์)
3. โรงเรียนบ้านลำปลายมาศ
4. โรงเรียนประโคนชัย (ป.ปลาย)
5. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์นางรอง

จังหวัดสุรินทร์

โรงเรียนอนุบาลสุรินทร์

จังหวัดศรีสะเกษ

1. โรงเรียนอนุบาลศรีสะเกษ
2. โรงเรียนเมืองศรีสะเกษ
3. โรงเรียนศรีใส

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย ครั้งนี้

1. การวิจัยนี้จะช่วยให้ทราบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้สื่อทัศนูปกรณ์
2. การสำรวจสภาพและจำนวนของสื่อทัศนูปกรณ์ ภาคศึกษา 11 ครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงความก้าวหน้าและอุปสรรคของการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในการสอนของครูกรมสามัญศึกษา ในภาคศึกษา 11 ซึ่งจะ เป็นข้อมูลที่ให้ประโยชน์ต่อการท างานของศูนย์วิชาการประจำภาคศึกษา 11 (นครราชสีมา) ซึ่งกำลังดำเนินการจัดตั้งอยู่
3. ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อครูและนักเรียนในภาคศึกษา 11 ในด้านที่จะให้ทราบถึงความต้องการในด้านบริการให้ืม - แจกจ่ายสื่อทัศนูปกรณ์ ตลอดจนการอบรมความรู้ทางสื่อทัศนศึกษา
4. ผลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ทำหน้าที่บริหาร การศึกษา เพื่อจะได้หาทางสนับสนุนและปรับปรุงงานทางด้านสื่อทัศนศึกษาของโรงเรียน ของกรมสามัญศึกษา ในภาคศึกษา 11 ต่อไป

คำจำกัดความ

ความผิดเห็น	ในที่นี้หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ รวมทั้งความต้องการจะใช้ แม้จะไม่มีใช้ ตลอดจนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการใช้
สื่อทัศนูปกรณ์	หมายถึงอุปกรณ์การสอนแบบต่าง ๆ ทุกชนิด อาจจะเป็นเครื่องมือ, วัสดุ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูสามารถนำมาใช้ประกอบการเรียน การสอน เพื่อช่วยให้เด็กเกิดการ เรียนรู้

ภาคศึกษา 11 ได้แก่อำเภอเมืองนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ
มีจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่ตั้งภาค 1

¹ เกอ สวัสดิ์พิทักษ์ชัย, คู่มือเตรียมสอบวิชาครูชุด พ.กศ. (พระนคร : อักษร
เจริญทัศน์, 2506), หน้า 43 - 44.

ภาคการศึกษา โดยเหตุที่จังหวัดต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกันก็มีสภาพดินฟ้าอากาศ
และวัฒนธรรมใกล้เคียงกัน และเพื่อความสะดวกในการประสานงานกัน กระทรวงศึกษาธิการ
จึงรวมจังหวัดที่มีสภาพคล้ายคลึงกันเข้าเป็นภาคการศึกษา ภาคการศึกษามีอยู่ 12 ภาค คือ
ภาคศึกษา 1 มี 7 จังหวัด พระนคร ธนบุรี นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร
นครปฐม

ภาคศึกษา 2 มี 4 จังหวัด ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล

ภาคศึกษา 3 มี 5 จังหวัด สงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ชุมพร,

ภาคศึกษา 4 มี 5 จังหวัด กูเก็ต ตรีัง กระบี่ พังงา ระนอง

ภาคศึกษา 5 มี 6 จังหวัด ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี กาญจนบุรี

สมุทรสงคราม

ภาคศึกษา 6 มี 7 จังหวัด หนะนทรศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี สระบุรี ชัยนาท อุทัยธานี
ลพบุรี

ภาคศึกษา 7 มี 8 จังหวัด ชัยบุรีโลก นครสวรรค์ อุตรดิตถ์ พิจิตร กำแพงเพชร สุโขทัย
ตาก เพชรบูรณ์

ภาคศึกษา 8 มี 8 จังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน นทร นาน แม่ฮ่องสอน

ภาคศึกษา 9 มี 5 จังหวัด อุบลราชธานี หนองคาย เลย ขอนแก่น สกลนคร

ภาคศึกษา 10 มี 5 จังหวัด อุตรธานี ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ นครพนม

ภาคศึกษา 11 มี 5 จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ

ภาคศึกษา 12 มี 7 จังหวัด ละเชียงเทรา ปราจีนบุรี ลพบุรี จันทบุรี ระยอง ตราด

นครนายก

ครูในภาคศึกษา 11 ในที่นี้หมายถึงเฉพาะครูที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนระดับอนุบาล, ประถมศึกษาทั้งตอนต้นและประถมศึกษาตอนปลายของกรมสามัญศึกษา ในภาคศึกษา 11 เท่านั้น

การวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือคล้ายคลึงกัน

ได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับงานด้านโสตทัศนศึกษาไว้มากมายหลายท่านทั้งในประเทศ และนอกประเทศซึ่งพอจะรวบรวมได้ดังนี้

ปี พ.ศ. 2500 สมภาพ कमสัน¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้วัสดุช่วยสอนธรรมชาติศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะแสดงวิธีการใช้อุปกรณ์การสอน และวิธีแก้ไขข้ออุปสรรคในการใช้อุปกรณ์การสอน วิชาธรรมชาติศึกษา ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. โรงเรียนขาดแคลนวัสดุช่วยสอนธรรมชาติศึกษา เพราะเหตุที่ไม่มีงบประมาณในการจัดซื้อและจัดหา
2. จากครูที่มีความเข้าใจในวิธีใช้อุปกรณ์การสอน
3. ครูไม่คอยนำวัสดุช่วยสอนมาใช้ เพราะเกรงว่าจะชำรุดเสียหาย หรือเกรงว่าเด็กจะท้อแท้ตกใจได้ จึงหวงแหนไม่นำมาใช้
4. ขาดผู้เก็บรักษาวัสดุช่วยสอน จึงทำให้เกิดการสูญหาย
5. โรงเรียนไม่รู้จักแหล่งจัดหาวัสดุและแหล่งวิชาการในชุมชน

¹ สมภาพ कमสัน "การใช้วัสดุช่วยสอนธรรมชาติศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2500.

ผู้เขียนได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ 5 ประการ คือ

1. โรงเรียนที่ขาดแคลนวัสดุช่วยสอน ควรประชุมปรึกษากันเพื่อหารายได้มาเป็นทุนจัดซื้อ หรือจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น จัดแสดงศิลปหัตถกรรม งานแสดงละคร งานออกงานจำหน่ายอาหาร ระดมทุนจากผู้คร่ำวิชาบริจาคได้
2. ควรหาโอกาสให้ครูในโรงเรียนได้เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับโศกทัศน์ศึกษา อาจจะจัดการสาธิตวิธีใช้ จัดตำราให้อ่าน ตลอดจนจัดการอบรมระยะสั้น
3. ครูไม่ควรห่วงหาพันวัสดุช่วยสอน และควรเป็นตัวอย่างที่ดีของเด็ก ซึ่งได้แก่การหยิบใช้อย่างระมัดระวัง หาวิธีให้โรงเรียนได้รู้ ได้ชม ได้ทดลอง อย่างมีระเบียบ อย่าทำให้เสียสับสน
4. โรงเรียนควรจะจัดหาตู้หรือชั้นวางวัสดุให้เรียบร้อย และมีผู้ดูแลรักษารับผิดชอบเป็นสัดส่วนไป
5. โรงเรียนควรพยายามผูกมิตร กับชุมชนเพื่อหา วัสดุช่วยสอนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ปี พ.ศ. 2504 กรรณีย์ เล็กวิจิตร¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาและอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์การสอนของครูในโรงเรียนรัฐบาล ในจังหวัดพระนครและธนบุรี" โดยมีความมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบปัญหาและอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์ การจัดหาอุปกรณ์และทัศนคติของครูต่ออุปกรณ์การสอน ผลของการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

1. ครูส่วนมากมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนดีพอสมควร
2. การใช้อุปกรณ์การสอนของครู ส่วนมากจะใช้อุปกรณ์เมื่อใดคิดแล้วว่าจะจำเป็นหรือเห็นว่าสมควรจะใช้อุปกรณ์ในชั่วโมงนั้น ๆ และในเมื่อมีเวลาเตรียมการสอนเพียงพอ

¹ กรรณีย์ เล็กวิจิตร "ปัญหาและอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์การสอนของครูโรงเรียนรัฐบาล ในจังหวัดพระนครและธนบุรี" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2504.

3. อุปสรรคที่เนื่องมาจากตัวครู ได้แก่ความรู้ ความสามารถของครูในเรื่อง
อุปกรณ์การสอน คือ เลือกใช้ไม่ถูก ไม่เคยฝึกการใช้ ไม่ทราบจะหามาจากที่ไหน ผลิตเอง
ไม่ได้ เหนื่อยหายทอดทิ้ง เพราะใช้อุปกรณ์แล้วไม่ได้ผลดี

4. อุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น คือผู้บริหารโรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือจาก
ประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ

5. สถานที่และอุปกรณ์มีน้อย ไม่สอดคล้องความต้องการ

ปี พ.ศ.2504 สุวรรณ เทียนศิริชัย¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจ
ความเห็นของครูที่มีต่อการใช้อุปกรณ์การสอนในโรงเรียนประถมศึกษา" โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับความจำเป็นและความสำคัญต่อการใช้อุปกรณ์การ
สอน ค้นหาสาเหตุที่ทำให้ครูบางคนไม่สนใจต่อการใช้อุปกรณ์การสอน ศึกษาปัญหาของครู
เกี่ยวกับข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการใช้อุปกรณ์การสอน และเพื่อหาทางแนะนำแก้ไขการใช้
อุปกรณ์การสอนของครูให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน แก่นักเรียนคั้งอื่น ผู้วิจัยได้ส่งแบบ
สอบถามไปยังโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้รวมทั้งโรงเรียนเทศบาล โรงเรียนราษฎร์
ที่มีการสอนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากผลการวิจัยขอสรุปได้ดังนี้

1. ในด้านความคิดเห็น ครูชอบใช้อุปกรณ์การสอนเป็นส่วนมาก และโทษผลดีจาก
การใช้อุปกรณ์การสอนด้วย มีครูเป็นส่วนใหญ่เท่านั้นที่ไม่ชอบใช้อุปกรณ์

2. ในด้านปัญหาที่ครูไม่ชอบใช้อุปกรณ์การสอนนั้น ได้แยกไว้เป็นข้อ ๆ คือ

2.1 ไม่มีอุปกรณ์การสอนใช้ เนื่องจากโรงเรียนไม่ได้จัดงบประมาณให้ใน
เรื่องนี้

2.2 มีอุปกรณ์การสอนแต่ใช้ไม่เป็นหรือไม่รู้จักวิธีใช้

2.3 ครูไม่อยากใช้อุปกรณ์ เพราะเกรงจะเสียหายแก่อุปกรณ์นั้น ๆ
และไม่ได้เตรียมการสอนเพื่อการใช้อุปกรณ์การสอน

¹ สุวรรณ เทียนศิริชัย "การสำรวจความเห็นของครูที่มีต่อการใช้อุปกรณ์การสอน
ในโรงเรียนประถมศึกษา" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2504.

- 2.4 ครูมีเวลาว่างน้อย ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าพัฒนาวิชาชีพ
- 2.5 ครูบางคนอ้างว่า การใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนทำให้เสียเวลา
เกรงจะสอนไม่ทันหลักสูตร
- 2.6 ครูไม่เห็นความจำเป็นในการใช้อุปกรณ์การสอน และบางคนทะเลาะถก
ว่าสอนเก่ง โดยไม่มีอุปกรณ์การสอนก็ไต่ผลดี

ผู้เขียนได้เสนอแนะไว้ดังนี้

1. โรงเรียนควรจัดหาทุนทรัพย์เพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การสอน และครูทุกคนควร
จะร่วมมือกันเพื่อศึกษารายได้มาจัดซื้ออุปกรณ์การสอนที่จำเป็น

2. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูทุกคน สร้างอุปกรณ์ไว้ใช้ส่งเสริมเพื่อให้ครูมี
ความรู้ในด้านการผลิตอุปกรณ์ ให้ได้รับการอบรม ควรลดชั่วโมงในการสอนลงบ้าง เพื่อ
ใช้เวลาในการผลิตอุปกรณ์ และควรสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตอุปกรณ์การสอน
ด้วย

3. โรงเรียนควรจัดโครงการอุปกรณ์การสอนในโรงเรียนขึ้น เช่น ตั้งหัวหน้า
ศูนย์อุปกรณ์ ทั้งคณะกรรมการอุปกรณ์การสอน และจัดอบรมครูในการใช้อุปกรณ์การสอน และ
การผลิตอุปกรณ์การสอน

4. ควรจัดที่ทางในศูนย์อุปกรณ์ที่โรงเรียนตั้งขึ้น โดยให้มีเนื้อที่สำหรับเก็บรักษา
โรงงาน ซ่อมแซม จำหน่ายวัสดุและเครื่องมืออุปกรณ์ มีเนื้อที่ไว้สำหรับผลิตและสร้างอุปกรณ์
มีเนื้อที่สำหรับการฉายภาพยนตร์ก่อนที่จะนำไปใช้และตรวจเครื่องโสตทัศนวัสดุ

พ.ศ. 2504 สมศรี สุวรรณเกษร¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจอุปกรณ์
การสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง ประจำปีการศึกษา 2504" โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อทราบจำนวนอุปกรณ์แต่ละประเภทที่โรงเรียนมีไว้ในครอบครอง และเพื่อทราบ

¹ สมศรี สุวรรณเกษร "การสำรวจอุปกรณ์การสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล
ส่วนกลาง ประจำปีการศึกษา 2504" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2504.

ทัศนคติ ปัญหา อุปสรรคในการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษา ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้ครูหัวหน้าสาขาวิชาสังคมศึกษาและครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา โรงเรียนชั้นนำในจังหวัดพระนครและธนบุรีตอบ ผลจากการสำรวจหອสรูปไคดังนี้ คือ

1. โสคห้ศุญปลกรณประเภทวัสดุที่โรงเรียนใโฮมากไคแก่ กระจานคํา แบนที่ ของค้วอยํง รูปภากพ ประเภทที่มีหออประมาณ ไคแก่ ลูกลอก และโปสเคอร้ ประเภทที่มีหรือไม่มีเลข ไคแก่แผนภากพ กรากพ กระจานคําลําสลี้ ไคอออรามา ภากสลามนทท
2. โสคห้ศุญปลกรณประเภทเครื่องม้อที่ใช้กันทุกโรงเรียน ไคแก่เครื่องฉายภากพ ยมศร้ เครื่องฉายสไลดและฟิล์มสศรทป เครื่องเล่นจวนเลียง ส่วนเครื่องฉายภากพข้ามศรทระ เครื่องฉายภากพททบแสงและโทรศถนั ยังไม่มีโรงเรียนใคใคไว้ในครอบครวงเลข
3. เมื่อเปรียบเทียบจํานวนนท้เรียนและจํานวนอุปกรณ์แล้ว ปรากฏว่ามีอุปกรณ์นํายเกินไป ไม่ไคล้ศคส่วนที่เหมาะสม
4. ครุสังคมทคทษาส่วนมากไม่มีใจว่า ทนจะสามารถสอนให้เก้กเข้าใจไคดี มีครุหมั้นใจว่าเกิดจากรกเรียนรู้อย่างสมบูรณเพียงร้อยละ 22.75
5. นท้เรียนมีความคั้งใจกระตือรือร้นมาก เมื่อครุนํเอาอุปกรณ์การสอนมาช่วย ค้อมีจํานวนถึงร้อยละ 82.35 และไม่มีเก้กแสดงความเบือหน่ายเลข ในขณะเก้ยวกันครุครชนท้ถึงจุดเปรโยสนของอุปกรณ์ที่ช่วยใ้ให้นท้เรียนเข้าใจบทเรียนค้ขึ้น
6. อุปกรณ์ที่ครุใชแล้วไคผล และนํามาใ้เสมอ ๆ ไคแก่ รูปภากพ แบนที่ ของจรทง
7. อุปสรรคที่ครุประสน ค้อ มีอุปกรณ์นํายเกินไป มีอุปกรณ์ไม่ตรงกับความต้องการและไม่สามารถใ้การนํเอาออกมาใ้ ครุควร จะไครับการเม็กค้ดและเม็กฝนใ้มีความรู้เก้ยวกับอุปกรณ์มากขึ้น

พ.ศ. 2507 เจริญใจ บุณยทัต¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการ โสภศาสตร์-
 อนุกรมวิธานวิชาสังคมศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นในเขตเทศบาลนครและชนบุรี"
 โดยได้ดำเนินการสำรวจการบริหาร โสภศาสตร์ศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น การใ้
 โสภศาสตร์อนุกรมวิธานประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษา และประสบการณ์ของครูที่มีต่อโสภศาสตร์ศึกษา
 โดยทั่ว ๆ ไป ด้วยวิธีสำรวจและเปรียบเทียบผลของการสำรวจตามความต้องการและการ
 ใ้โสภศาสตร์อนุกรมวิธานในระดับชั้นการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นในเขตเทศบาลนคร-
 นครและชนบุรี ปรากฏผลของการวิจัย สรุปได้ว่า

ครูใหญ่ส่วนมากซึ่งเป็นผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นยังขาดความรู้ความ
 ชำนาญทางการบริหารงาน โสภศาสตร์ศึกษา ส่วนใหญ่ของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นที่สำรวจ
 มีความต้องการวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือโสภศาสตร์อนุกรมวิธานและวัสดุอุปกรณ์ของกองอนุกรมวิธานการศึกษา
 เป็นจำนวนมาก บรรดาครูในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นยังขาดความรู้และประสบการณ์ใ้
 การใ้และการผลิตโสภศาสตร์อนุกรมวิธานวิชาสังคมศึกษา เพื่อปรับปรุงสิ่งเหล่านี้ให้ดีขึ้น ผู้สำรวจ
 ได้เสนอแนะใ้จัดการประชุมอภิปรายและใ้มีการฝึกอบรม ฝึกหัด เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ
 โสภศาสตร์ศึกษาใ้แก่คณะผู้บริหาร โรงเรียนและบรรดาครูทุกระดับในโรงเรียนประถมศึกษาตอน
 ต้น โดยเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญ โสภศาสตร์ศึกษามาแนะนำและสาธิตเกี่ยวกับการผลิต การ
 จัดหา การใ้ และการเก็บรักษา โสภศาสตร์อนุกรมวิธานใ้มีประสิทธิภาพทางการศึกษา ตลอดจนการ
 บริการ โสภศาสตร์อนุกรมวิธานใ้แก่ครูต่าง ๆ ในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น

¹ เจริญใจ บุณยทัต "ความต้องการ โสภศาสตร์อนุกรมวิธานวิชาสังคมศึกษาของโรงเรียน
 ประถมศึกษาตอนต้นในเขตเทศบาลนครและชนบุรี" วิทยานิพนธ์ คณะบดีศึกษาศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2508.

พ.ศ. 2507 สุคนธ์ ศัพท์หงษ์¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนของโรงเรียนราษฎร์ ปี 2507" มีความมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับตัวครู และโรงเรียน ในเรื่องอุปกรณ์การสอน และเพื่อทราบข้อคิดเห็นในเรื่องอุปกรณ์การสอน ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มครูโรงเรียนราษฎร์ที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะ 10 โรงเรียน จำนวน 200 คน จากการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. โรงเรียนขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น บริการแก่ครูผู้สอนได้ไม่เพียงพอ
2. สถานที่ไม่อำนวย ในการใช้อุปกรณ์การสอน เช่น ไม่มีห้องฉายที่ควบคุมแสงสว่างได้
3. ครูส่วนมากมีความเห็นว่า ไม่ใช้อุปกรณ์การสอนก็สามารถสอนให้นักเรียนเข้าใจได้
4. ไม่ทราบว่า จะเลือกอุปกรณ์การสอนมาใช้อย่างไร
5. เมื่อโรงเรียนไม่มีอุปกรณ์แล้ว ครูไม่ทราบว่า จะหยิบยืมได้จากที่ไหน
6. ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคคลภายนอก
7. ครูส่วนมากขาดความรู้ทางด้านโสตทัศนศึกษา
8. ครูต้องจ่ายเงินส่วนตัวซื้อหาอุปกรณ์มาเอง
9. ครูไม่มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน ทำให้ไม่ได้ผลและเกิดความเบื่อหน่าย ทอดถอย ไม่อยากใช้อุปกรณ์การสอนอีกต่อไป

000716

¹ สุคนธ์ ศัพท์หงษ์ "การสำรวจปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนของโรงเรียนราษฎร์ ปี 2507" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2507.

ปี พ.ศ.2507 วินิจ ปัจฉิมกุล¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจความต้องการทางโสตทัศนูปกรณ์วิชาภาษาไทย ในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นในเขตพระนครและธนบุรี" จากการวิจัยปรากฏผลดังนี้

โสตทัศนูปกรณ์จะช่วยให้เด็กอยากกรู้อยากเรียนภาษาไทยมากขึ้น แต่การใช้ของครูยังมีการใช้น้อยอยู่ อุปกรณ์ที่ช่วยในการสอนภาษาไทยนั้นมากที่สุด คือ "บัตรคำ" ซึ่งช่วยในการเรียนภาษาไทยในการพูด อ่าน เขียน ได้เร็วยิ่งขึ้น สำหรับความรู้ทางโสตทัศนูปกรณ์ที่ครูต้องการคือ วิธีการผลิตอุปกรณ์การสอนชนิดต่าง ๆ ครูยังขาดความรู้ด้านนี้ และขาดแคลนทางวัสดุอุปกรณ์ ด้านการใช้โสตทัศนูปกรณ์ ปรากฏว่า ทั่วประเทศการสอน เพื่อให้ความกระฉับกระเฉงในบทเรียนได้มากกว่าอย่างอื่น ผลของการใช้ทำให้เด็กเริ่มเกิด ความสนใจ ความเข้าใจ ความจำ และความตั้งใจอยู่ในเกณฑ์เป็นส่วนใหญ่ ด้านอุปสรรคมีเพียงเล็กน้อย ได้แก่ ขาดงบประมาณ และความต้องการของครูนั้นมีมาก กล่าวคือ ต้องการคู่มือในการสร้างอุปกรณ์ และวัสดุ เช่น เทปเซลลูลอยด์ นิล์มสตริป สไลด์ ภาพยนตร์ ของจำลองของจริง

ปี พ.ศ.2507 สอวาง ปัจฉิมกุล² ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการโสตทัศนูปกรณ์ วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดพระนครและธนบุรี" จากการวิจัยปรากฏผลดังนี้

¹ วินิจ ปัจฉิมกุล "การสำรวจความต้องการทางโสตทัศนูปกรณ์ วิชาภาษาไทย ในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นในเขตพระนครและธนบุรี" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2507

² สอวาง ปัจฉิมกุล "ความต้องการโสตทัศนูปกรณ์ วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดพระนครและธนบุรี" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2507.

สภาพต่าง ๆ ทางด้านอุปกรณ์การสอนทางเทศบาลอยู่ในระดับต่ำ เริ่มตั้งแต่การบริหาร วิชาคณิตศาสตร์ อุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ วิชาความสนใจเอาใจใส่ของครูใหญ่และครูสอน ความรู้ของครูเกี่ยวกับความมุ่งหมายในการใช้อุปกรณ์ การผลิต การหา เทคนิคในการใช้ที่ ถูกวิธีให้เหมาะสมกับขบวนการเรียนแต่ละบท และให้เหมาะสมกับเด็ก ควรจะได้ปรับปรุงโดยเร็ว

ปี พ.ศ. 2508 ประกาศ สุจริตัน¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาและเปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1" ใช้แบบสอบถามจากครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษาของสถาบันฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนประถมศึกษา ของเทศบาล โรงเรียนประถมศึกษาของกรมสามัญศึกษาที่อยู่ในโครงการปรับปรุงกรุงเทพฯ หนองบุรี โรงเรียนประถมศึกษาของกรมสามัญ และโรงเรียนราษฎร์ของกรมวิสามัญ จากการวิจัยปรากฏผลว่า

โสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ในการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สำรวจในปีการศึกษา 2508 นั้น มี 30 อย่าง ครูส่วนใหญ่ได้เคยรับความรู้และได้มีประสบการณ์ในเรื่องของโสตทัศนูปกรณ์มาแล้ว และให้ความเห็นว่าตนเองมีความรู้ดีกว่ามีความรู้ในเรื่องนี้พอปานกลาง และให้ความเห็นว่าโสตทัศนูปกรณ์มีความจำเป็นมากในการสอนภาษาไทย และส่วนใหญ่เห็นว่าควรใช้

มีครูอยู่เป็นส่วนใหญ่ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาในเรื่องนี้จากสถาบันการศึกษาและการอบรม แต่ได้รับความรู้ทางประสบการณ์และศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้รู้สึกว่าตนเองมีความรู้ทางด้านนั้นน้อย และเป็นผลให้การใช้อุปกรณ์การสอนได้ไม่ดี และผลเสีย ทั้งนี้ถ้าได้รับความรู้อย่างมีหลักวิชาจะไม่มีปัญหาเรื่องผลเสียเกิดขึ้น

¹ ประกาศ สุจริตัน "การศึกษาและเปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1" วิจัยบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2508.

ทางคำอุปสรรค ในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ครูที่เป็นประจำครูคนใดคนหนึ่งเห็นว่า
อุปสรรคจากตัวครูเองนั้น เพราะไม่มีเงิน สถานที่คับแคบ

เมื่อได้ศึกษาและเปรียบเทียบในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในระหว่างครูโรงเรียนต่าง ๆ
ปรากฏว่า ในด้านความรู้ ทักษะของครูในโรงเรียนประถมศึกษาของสถาบันฝึกหัดครู มีความ
รู้และทัศนคติที่ดีเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนครูในโรงเรียนประเภทอื่น ๆ นั้น ยังมีบางส่วนที่ยังต้อง
การความรู้เพิ่มเติม เพื่อจะช่วยให้เขาได้รู้วิธีใช้ วิธีทำ และเก็บรักษาอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ
ซึ่งจะทำให้เขารู้จักใช้อุปกรณ์เหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อุปสรรคที่มีก็จะเบาบางลง

พ.ศ. 2509 เจริญ ปุสุรินทร์คำ¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาการใช้อุป
กรณ์การสอนในวิทยาลัยเทคนิค" มีความมุ่งหมายเพื่อหาถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ
เกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนของครู รวมทั้งเพื่อหาปริมาณความดีในการใช้ ตลอดจนปัญหา
อุปสรรคและความต้องการของครูเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้
ครูจากวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
5 แห่ง เป็นจำนวน 252 คน สรุปผลการวิจัยมีดังนี้

1. ครูส่วนมากที่มีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนคือพอสมควร และครูส่วนมาก
รู้จักและใช้กระดานดำมากที่สุด และรู้จักใค้ออราแมนอยล์ที่สุด
2. ครูส่วนมากมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องขยายเสียงมากกว่า เครื่องฉาบ
3. ในรอบปี ครูจะใช้กระดานดำมากที่สุด ใ้ใช้สคูของจริงรองลงมา ส่วน
ใค้ออราแมนอยล์ครั้งที่สุด
4. ครูใ้ใช้อุปกรณ์การสอน เพราะครูเห็นว่าอุปกรณ์การสอนเหมาะสมกับบทเรียน
มากที่สุด
5. ครูที่ไม่ใ้ใช้อุปกรณ์การสอนส่วนมากคิดว่าอุปกรณ์การสอนไม่จำเป็นสำหรับการ
สอนชั่วโม่งนั้น ๆ

¹ เจริญ ปุสุรินทร์คำ "การศึกษาการใช้อุปกรณ์การสอนในวิทยาลัยเทคนิค" วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2509.

6. ครูส่วนมากมีอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์การสอน เนื่องจากวิทยาลัยขาดแคลนอุปกรณ์การสอน

7. ครูต้องการให้ผู้บริหารการศึกษาสนับสนุนกิจการของโสภณศึกษามากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำให้การศึกษาดีขึ้น

8. ครูต้องการให้วิทยาลัยฯ จัดหาอุปกรณ์การสอนและอบรมครูเกี่ยวกับการให้ได้รับความรู้วิธีใช้อุปกรณ์การสอน

9. ครูมีวิวิธหาความรู้ในการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนด้วยตนเอง ด้วยการอ่านหนังสือและเอกสารมากกว่าวิธีอื่น

ผู้เขียนได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้

1. จัดให้มีศึกษานิเทศก์ทางโสภณศึกษา
2. จัดตั้งหน่วยโสภณศึกษาขึ้นเป็นเอกเทศ คือเป็นหน่วยอิสระในวิทยาลัย
3. จัดอบรมเกี่ยวกับโสภณศึกษา
4. จัดหางบประมาณเพื่อกิจการของโสภณศึกษาเพิ่มขึ้น
5. ส่งเสริมให้ครูมีโอกาสศึกษาค้นคว้าในแขนงวิชาอื่น
6. จัดให้มีการแสดงนิทรรศการอุปกรณ์การสอน และการศึกษาดูงาน
7. ผู้บริหารการศึกษาคควรให้การสนับสนุนกิจการของโสภณศึกษามากกว่าที่เป็นอยู่เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

ปี พ.ศ. 2512 ทองใบ สายพรหมา¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาเรื่องโสภณศึกษาในโรงเรียนราษฎรของตำรวจชายแดนเขต 5" วัตถุประสงค์เพื่อจะได้เสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง และเป็นแนวทางแก่ผู้สนใจที่จะให้ความช่วยเหลือในโอกาสต่อไป ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

¹ ทองใบ สายพรหมา "ปัญหาเรื่องโสภณศึกษาในโรงเรียนราษฎรของตำรวจชายแดนเขต 5" วิทยานิพนธ์ คณะมัธยมศึกษา วิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2512

ปัญหาสำคัญ ๆ ของโสตทัศนูปกรณ์ในโรงเรียนชาวเขานั้นได้แก่ การขาดแคลนงบประมาณ อาคารเรียนไม่อำนวยความสะดวกที่จะใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์การสอน ขาดเครื่องมือ และวัสดุสิ้นเปลืองสำหรับการผลิต ครูไม่มีความรู้ ความชำนาญในการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน และยังไม่สามารถผลิตชิ้นใจเองได้ ดังนั้นครูจึงมีความต้องการให้ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดมทุนสนับสนุน และให้ครูมีความรู้ในการผลิตและการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน จัดหาวัสดุอุปกรณ์สำเร็จรูป จัดหาวัสดุสิ้นเปลือง และเครื่องมือสำหรับผลิตอุปกรณ์การสอนขึ้นใช้ตามความต้องการของครูเอง ทั้งนี้เพื่อจะได้ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อนึ่งในการเรียนการสอนชาวเขา ซึ่งพูดภาษาไทยไม่ได้นั้น ครูโรงเรียนชาวเขายืนยันว่าโสตทัศนูปกรณ์ได้มีส่วนช่วยการเรียนเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์และได้รู้ได้เห็น เราความสนใจ อยากจะเรียน และสนุกสนาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ครูโรงเรียนชาวเขาต้องการ เพื่อช่วยให้การเรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น

ปี พ.ศ. 2512 เพ็งใจ แสงอรุณ¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนูปกรณ์เพื่อสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในพระนครและธนบุรี" ความมุ่งหมายของการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อที่จะศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนูปกรณ์ของครูที่ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนต่าง ๆ ในพระนครและธนบุรี เพื่อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขและเป็นแนวทางแก่ผู้สนใจในการศึกษาคือไปผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

ปัญหาที่สำคัญของโรงเรียนต่าง ๆ ส่วนมากได้แก่ ผู้บริหารการศึกษาในชั้นสูงขึ้นไป ไม่ให้ความสนับสนุนในดำเนินงานโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน ทำให้ขาดงบประมาณ

¹ เพ็งใจ แสงอรุณ "ปัญหาเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนูปกรณ์เพื่อสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย" วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2512.

ไม่ว่าใน หรือที่นี้ก็น้อยไม่เพียงพอ ปัญหาอื่น ๆ ก็คือ ชาติผู้นำทางโสตทัศนศึกษา ครูต้องการแหล่งความรู้เกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์เพิ่มเติม เพื่อการใ้รอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ครูไม่ค่อยใ้รอุปกรณ์ที่มีคุณค่าอีกหลายชนิดในการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาเหล่านี้ ควรจะได้รับการแก้ไข คือ ผู้บริหารการศึกษาควรเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ โดยจัดสรรงบประมาณโสตทัศนศึกษาให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ อย่างเพียงพอ และจัดสรรกำลังคนที่มีความรู้ในการดำเนินงานโสตทัศนศึกษาให้เพื่อช่วยเหลือครูในโรงเรียน ครูใหญ่ควรพยายามส่งเสริมการผลิตและจัดหาอุปกรณ์ตลอดจนแหล่งความรู้ให้แก่ครู ครูภาษาอังกฤษ ควรศึกษาหาความรู้ในก้านนี้เพิ่มเติม โดยการอ่านตำรับตำรา เข้าร่วมการอบรมโสตทัศนศึกษา หรือร่วมอภิปรายประสานงานกับครูอื่น ๆ เพื่อที่จะปรับปรุงการใ้รโสตทัศนอุปกรณ์ของตนใ้มีประสิทธิภาพ และพยายามใ้รอุปกรณ์ที่มีคุณค่าในการสอนภาษาอังกฤษใ้ขยอกรั้งขึ้น เป็นคนว่า กระดานนิเทศ กระดานผ่าสำลี แผ่นเสียง วิทยุ เครื่องบันทึกเสียง และห้องปฏิบัติการทางภาษาต่างประเทศ

ในปี ค.ศ. 1952 Ih-Chi Fan¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "A Study of the Problem of Audio - Visual Education for Teacher Education in China 1930-1949" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะใ้รข้อมูลใ้รมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงการโสตทัศนศึกษาในระดับฝึกหัดครู ซึ่งเขาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาคนกว่ามาจากวิทยานิพนธ์ รายงาน เอกสารอ้างอิง วารสาร ตำรา กฎข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ แห่งประเทศจีน รายงานการวิจัย ของคณะกรรมการสภาการศึกษา รวมทั้งโครงการโสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยการสังคมแห่งชาติ ผลการวิจัยขอสรุปใ้รดังนี้

¹ Ih-Chi Fan, "A Study of the Problem of Audio - Visual Education for Teacher Education in China 1930-1949," The Thesis Abstract Series, (Indiana, School of Education, Indiana University, 1950), pp. 103-109.

1. การเลือกวัสดุและอุปกรณ์มาใช้ในสถานศึกษานั้น กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่รับผิดชอบในการเลือกโดยตรง วัสดุอุปกรณ์การสอนที่เลือกมาใช้จึงขึ้นอยู่กับความต้องการของกระทรวงศึกษาธิการมากกว่าเป็นความต้องการของแต่ละท้องถิ่น มีมหาวิทยาลัยบางแห่งเท่านั้นที่เป็นกรณีพิเศษ เพราะงบประมาณที่ใช้เป็นของเอกชน
2. การบริการ ฟิล์มภาพยนตร์ทั้งหมดได้รับบริการจากกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งแจกจ่ายไปยังโรงเรียนทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค แบบนี้ทำให้ล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพ
3. งบประมาณ ทั้งของส่วนกลางและส่วนภูมิภาคไม่แน่นอน ในส่วนภูมิภาคมีความต้องการงบประมาณทางค่าน้ำไฟค่าน้ำประปาสูงกว่าที่รัฐบาลจัดให้
4. การผลิต ยังขาดผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการผลิต ต้องซื้อวัสดุสำเร็จรูปซึ่งไม่ตรงกับความต้องการนัก ขาดผู้นำในการวางแผน การผลิต ทำให้ไม่ตรงวัตถุประสงค์
5. การฝึกอบรมค่าน้ำไฟค่าน้ำประปา ค่าเครื่องและเนื้อหาวิชาวางไว้ดีมาก แต่มีขอบเขตกว้างขวางมากเกินไป ไม่เหมาะสมกับเวลาที่มีจำกัด และวัตถุประสงค์ไม่ตรงกับความต้องการของชุมชน
6. การใช้จ่ายงบประมาณ ส่วนมากเน้นหนักไปทางวิทยาศาสตร์ การเรียนภาคปฏิบัติมีน้อยเกินไป หลักสูตรตามตัวไม่มีการยืดหยุ่น มีวิชาเลือกอยู่ในวงจำกัด มีการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนพอสมควรในการอบรมระยะสั้น
7. การศึกษาระดับฝึกหัดครู รัฐบาลเป็นผู้จัด คำนึงเทศการศึกษางบประมาณและบริหารบุคคลากร รัฐบาลเป็นผู้กำหนดหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบในเรื่องการสอน กำหนดแบบเรียนและตำราเรียน สื่อทัศนูปกรณ์และการวัดผลวิชา ทัศนศึกษา เป็นวิชาเลือกอยู่ในหลักสูตรของครูสังคัมศึกษา นอกจากนี้แล้วไม่ปรากฏอยู่ในหลักสูตรอื่น ๆ

เล่ม

ปี ค.ศ. 1952 Rolland O. Meiser¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "An Exploration of Factors Effecting the Utilization of Audio-Visual Materials 1952" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะวิเคราะห์ปัญหาว่า ทำไมครูจึงไม่ชอบใช้สื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างพร้อมเพรียง และผู้บริหารก็สนับสนุนด้วย ผลของการวิจัยพอจะสรุปได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพทางทัศนศึกษาทุกอย่างที่ได้รับมามีความสัมพันธ์กับจำนวนและคุณภาพของการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน
2. การใช้รูปกรวยครุส่วนใหญ่ใช้ภาพยนตร์ รองลงมาได้แก่ฟิล์มสกริป สไลด์ ขนาด $3\frac{1}{4} \times 4$ " เครื่องฉายภาพเห็นแสง สไลด์ขนาด 2×2 " ส่วนรูปภาพต่าง ๆ นั้นครูทุกคนใช้อยู่เสมอเหมือนกันหมด
3. การยืมวัสดุอุปกรณ์ ครูมักจะจองอุปกรณ์ล่วงหน้าประมาณ 1 สัปดาห์ และครูพวกนี้จะใช้อุปกรณ์ได้ดีกว่าพวกที่ไม่จอง ครูส่วนมากจะใช้เป็นอุปกรณ์เพื่อประกอบเนื้อหา (Integration) ของบทเรียนมากกว่าอย่างอื่น
4. การเตรียมการใช้รูปกรวยประเภทเครื่องฉาย ส่วนมากนิยมการฉายดูก่อน (Preview) มากที่สุด วิธีอื่นที่ใช้ คือ การศึกษาจากคู่มือ จากการประเมินผลของการใช้คราวก่อน ๆ เป็นต้น
5. เกี่ยวกับประสิทธิภาพต่างการสอน ครูที่สอนมาแล้ว 25 ปี หรือมากกว่า จะใช้อุปกรณ์การสอนน้อยกว่าครูที่สอนมาแล้วน้อยกว่า 25 ปี แต่ประสิทธิภาพก็มีส่วนสัมพันธ์กับคุณภาพของการใช้อุปกรณ์การสอนเพียงเล็กน้อย

¹ Rolland O. Meiser, "An Exploration of Factors Effecting the Utilization of Audio-Visual Materials 1952," The Thesis Abstract Series, (School of Education, Indiana University, 1953), pp. 219-225.

ปี ค.ศ. 1960 Charles F. Schuller, Henry J. Skelly และ Donald Scott¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "Survey of Audio-Visual Education in Hawaii, Its Status and Needs" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความต้องการทางโสตทัศนศึกษาของวงการศึกษาในมณฑลฮาวาย และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ทั้งในระยะสั้น และระยะยาวจากผลของการวิจัย ผู้ทำการวิจัยได้เสนอแนะไว้ดังนี้

1. ควรจัดให้มีผู้อำนวยการทางโสตทัศนศึกษาของมณฑล
2. ควรตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาตามท้องถิ่น หรือตำบลต่าง ๆ เพื่อให้บริการทางโสตทัศนศึกษา แก่โรงเรียนต่าง ๆ
3. ควรปรับปรุงให้มีเครื่องอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการควบคุมแสงในห้องเรียนได้
4. ควรสนับสนุนให้ครูได้รับความรู้เกี่ยวกับสื่อมวลชนใหม่ ๆ โดยเฉพาะผู้เชี่ยวชาญทางโสตทัศนศึกษาจากมหาวิทยาลัยฮาวายมาเป็นวิทยากร
5. ควรเพิ่มงบประมาณสนับสนุนโสตทัศนศึกษาให้มากขึ้น
6. ควรพัฒนาโครงการโทรทัศน์การศึกษาให้มากขึ้นทั่วทั้งรัฐ

ปี ค.ศ. 1964 Sister Mary Richardine Quick² ได้ทำการวิจัยเรื่อง "An analysis of the Use of Audio-Visual Materials in Catholic Elementary School" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ในโรงเรียนประถมศึกษาคาทอลิก และเพื่อจะได้ส่งเสริมปรับปรุงให้มีการใช้อย่างถูกต้อง และกว้างขวางยิ่งขึ้น ผลของการวิจัย สรุปได้ดังนี้

¹ Charles F. Schuller, Henry J. Skelly and Donald Scott, "Survey of Audio-Visual Education in Hawaii, Its Status and Needs" A.V. Communication Review, I (Spring, 1964), 125-6.

² Sister Mary Richardine Quick, "An analysis of the Use of Audio-Visual Materials in Catholic Elementary Schools" Dissertation Abstracts XXVI, 3111.

1. โดยทั่วไปในระยะต้นปีการศึกษา 1962-1963 โรงเรียนมีโครงการโฮสท์สตี้นักเรียนน้อยมาก และยังไม่ดีพอ
2. โครงการโฮสท์สตี้นักเรียนของโรงเรียน ไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนทางการเงิน และยังคงขาดวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อยู่มาก
3. การใช้อุปกรณ์ส่วนมาก ใช้อุปกรณ์ธรรมดาที่เคยใช้กัน เช่น กระดานดำ บัตรคำ แบนที่ ลูกโลก รองลงมาเป็นการใช้ฟิล์มภาพยนตร์ ฟิล์มสตริป เทปบันทึกเสียง และแผ่นเสียง โทรทัศน์ขนาดเล็ก ส่วนภาพโปสเตอร์ที่ใช้กับเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะใช้ชนิดที่เล็ก
4. ครูรู้สึกยุ่งยากในการใช้อุปกรณ์ สาเหตุเนื่องจากสภาพและขนาดของห้องเรียนไม่อำนวยให้

ในปี ค.ศ. 1965 Thomas Allan Clinton¹ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าปัญหาใหม่ในรัฐเท็กซัส โดยมีความมุ่งหมายที่จะค้นหาค้นหาต่าง ๆ ที่ครูใหม่ได้เผชิญหน้าในการสอน เพื่อจัดตั้งโปรแกรมการศึกษาในมตรัฐเท็กซัสตะวันออก ในการวิจัยได้ใช้ประชากรซึ่งเป็นครูใหม่ที่ทำการในรัฐเท็กซัส จำนวน 100 คน เขาได้เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์และให้คอบแบบสอบถาม ผลของการวิจัยพบว่า

ครูใหม่มีปัญหาค้นหาที่สำคัญเฉพาะเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน คือ

1. มีความยากลำบากใจในการใช้โฮสท์สตี้นักเรียน
2. ปัญหาการแสดงโฮสท์สตี้นักเรียนให้เข้ากับระดับความสามารถของนักเรียน
3. ไม่มีเวลาในการเตรียมอุปกรณ์อย่างเพียงพอ
4. ไม่มีที่เก็บอุปกรณ์
5. ความยากลำบากในการหาแหล่งวัสดุที่ดี

¹ Thomas Allan Clinton, "A study of Problems Encountered by one hundred Graded of East Texas State University and the Functional Relationship between these Problems and the Teacher Education Program" Dissertation Abstracts 27 : 1683 - A, No. 6, 1966.